

Deficitul bugetar a urcat la 5,44% din PIB dupa noua luni din acest an

Deficitul bugetar a urcat la 5,44% din PIB dupa primele noua luni din acest an, de la 4,57% din PIB la opt luni, potrivit datelor transmise vineri de Ministerul Finantelor Publice.

"Executia bugetului general consolidat în primele noua luni ale anului 2024 s-a încheiat cu un deficit de 96,24 miliarde lei, respectiv 5,44% din PIB, fata de deficitul de 56,46 miliarde lei, respectiv 3,52% din PIB, aferent celor noua luni ale anului 2023", se arata în documentul de la Finante.

Veniturile totale au însumat 415,98 miliarde lei în primele noua luni ale anului 2024, înregistrând un avans de 13% (an/an), sustinut de încasarile din venituri curente - contributi de asigurari, TVA, impozit pe salarii si venit, impozit pe profit, accize si venituri nefiscale.

În acelasi timp, cheltuielile bugetului general consolidat în suma de 512,22 miliarde lei au crescut în termeni nominali cu 20,7% comparativ cu aceeasi perioada a anului precedent. Exprimate ca procent din Produsul Intern Brut, cheltuielile pe primele noua luni ale anului 2024 au înregistrat o crestere cu 2,5 puncte procentuale fata de aceeasi perioada a anului 2023, de la 26,5% din PIB la 29% din PIB, precizeaza sursa citata.

La rectificarea bugetara adoptata de Guvern, deficitul pentru anul în curs a fost revizuit în crestere de la 5% din PIB la 6,94% din PIB. Consiliul Fiscal estimeaza, însa, ca deficitul pe cash se va apropia de 8% din PIB, în 2024.

Conform datelor MF, încasarile din impozitul pe salarii si venit au totalizat 36,50 miliarde de lei, consemnând o dinamica pozitiva de 22,0% (an/an). Veniturile din impozitul pe salarii au înregistrat un avans de 20,5%, peste evolutia fondului de salarii din economie (17,3%), evolutia acestei categorii de încasari fiind influentata de modificarea reglementarilor privind facilitatile fiscale acordate salariatilor din sectorul constructii, agricol, industria alimentara si a activitatilor de creare de programe pentru calculator (O.U.G. nr. 93/2023 si Legea nr. 296/2023) si de majorarea salariului minim brut pe tara garantat în plata (H.G. nr. 900/2023, iar începând cu data de 1 iulie 2024 H.G. nr. 598/2024).

Totodata, evolutii pozitive au fost înregistrate si în cazul încasarilor din impozitul pe veniturile din pensii (58,5%) si aferente declaratiei unice (11,1%). Dinamica încasarilor din impozitul pe dividende continua sa se amelioreze, desi ramâne înca în teritoriul negativ (-0,6%), pe fondul efectului de baza ridicat din ianuarie 2023 (cresterea semnificativa a dividendelor distribuite în baza situatiilor financiare interimare întocmite în cursul anului 2022, cu retinerea cotei de impozit de 5%).

Contributiile de asigurari au înregistrat 140,10 miliarde de lei, în crestere cu 20,0% (an/an), peste evolutia fondului de salarii din economie. Evolutia acestor încasari a fost influentata pozitiv de modificarea reglementarilor privind facilitatile fiscale acordate salariatilor din sectorul constructii, agricol, industria alimentara si a activitatilor de creare de programe pentru calculator (O.U.G. nr. 93/2023 si Legea nr. 296/2023), majorarea salariului minim brut pe tara garantat în plata (H.G. nr. 900/2023, iar începând cu data de 1 iulie 2024 H.G. nr. 598/2024) si majorarea salariului minim brut pe tara garantat în plata pentru sectoarele constructii, agricol si industria alimentara (O.U.G. nr. 93/2023), iar negativ de restituirea sumelor retinute cu titlul de CASS din veniturile din pensii (efect bugetar de -0,14 miliarde lei, conform O.U.G. nr. 4/2023).

Încasarile din impozitul pe profit au însumat 24,58 miliarde de lei, consemnând o crestere de 20,5% (an/an), sustinuta de avansul veniturilor din impozitul pe profit, inclusiv impozitul minim pe cifra de afaceri de la agentii economici si impozitul pe profit de la banci comerciale. Evolutia acestei categorii de încasari a fost influentata negativ de redirectionarea din impozitul pe profit a sumei pentru efectuarea de sponsorizari si/sau acte de mecenat, conform Legii nr. 322/2021 (-0,6 miliarde de lei).

Încasarile nete din TVA au înregistrat 88,01 miliarde de lei, în creștere cu 17,2% (an/an). De asemenea, valoarea restituirilor de TVA s-a majorat cu 0,8% fata de nivelul rambursat în aceeași perioadă a anului trecut (22,59 miliarde lei în ianuarie - septembrie 2024, comparativ cu 22,41 miliarde de lei în ianuarie - septembrie 2023). Evoluția încasarilor din taxa pe valoare adăugată a fost susținută și de modificările fiscale aduse prin Legea nr.296/2023, precum creșterea cotei de TVA pentru alimente cu zahăr adăugat (peste 10g/100g produs), pentru dreptul de utilizare a facilităților sportive, transportul de persoane în scop turistic, pentru livrarea locuințelor ca parte a politicii sociale, livrarea și instalarea de panouri fotovoltaice, panouri solare termice, pompe de caldura și alte sisteme de încălzire de înaltă eficiență.

Veniturile din accize au însumat 31,99 miliarde de lei, înregistrând o creștere de 17,1%, susținută de sporul încasarilor din accizele pentru produsele energetice (+23,1%), în contextul unei evoluții favorabile a consumului de carburanți. Totodată, încasarile din accizele pentru produsele din tutun au consemnat o dinamică pozitivă, de 7,5%. Evoluția lunară a încasarilor din accize prezintă în general o volatilitate mai ridicată, determinată de politica operatorilor economici de antrepoziție fiscală a produselor accizabile.

Veniturile nefiscale au însumat 38,45 miliarde de lei, înregistrând un avans de 18,7% (an/an), susținut de încasarile din dividende și varsăminte din veniturile nete ale BNR.

Sumele rambursate de Uniunea Europeană în contul platilor efectuate și donații au totalizat 24,52 miliarde de lei, în scădere cu 24,8% (an/an).

Pe de altă parte, cheltuielile bugetului general consolidat în suma de 512,22 miliarde de lei au crescut în termeni nominali cu 20,7% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Exprimat ca procent din Produsul Intern Brut, cheltuielile pe primele nouă luni ale anului 2024 au înregistrat o creștere cu 2,5 puncte procentuale fata de aceeași perioadă a anului 2023, de la 26,5% din PIB la 29,0% din PIB.

Cheltuielile de personal au însumat 119,49 miliarde lei, în creștere cu 23,6% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. Exprimat ca pondere în PIB, cheltuielile de personal reprezintă un nivel de 6,8% din PIB, cu 0,73 puncte procentuale mai mari fata de aceeași perioadă a anului precedent, ținând cont de creșterile salariale acordate în anul 2023, respectiv în anul 2024.

Cheltuielile cu bunuri și servicii au fost de 66,12 miliarde lei, în creștere cu 22,5% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent. O creștere se reflectă la bugetele locale, respectiv 15,8% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, precum și la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate de 25,6% pentru decontarea medicamentelor cu și fără contribuție personală și a medicamentelor utilizate în programele naționale de sănătate.

Cheltuielile cu dobânzile au fost de 26,62 miliarde de lei, cu 3,06 miliarde de lei mai mari fata de aceeași perioadă a anului precedent.

Cheltuielile cu asistența socială au fost de 165,66 miliarde de lei în creștere cu 14,2% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Evoluția cheltuielilor cu asistența socială a fost influențată, în principal, de majorarea de la 1 ianuarie 2024, cu 13,8% a punctului de pensie, respectiv de la 1.785 lei la 2.032 lei, a indemnizației sociale pentru pensionari (pensia minimă) de la 1.125 lei la 1.281 lei, respectiv de implementarea măsurilor de recalculare a pensiilor din sistemul public cu începere de la 1 septembrie a.c., în conformitate cu prevederile Legii nr. 360/2023 din 29 noiembrie 2023 privind sistemul public de pensii.

Cheltuielile cu asistența socială au fost influențate și de plățile suportate de la bugetul de stat pentru compensarea

facturilor aferente consumului de energie electrica si gaze naturale, respectiv pe cele noua luni ale anului 2024, au fost în suma de 3,13 miliarde de lei.

Cheltuielile cu subventiile au fost de 13,8 miliarde de lei, în principal, aceasta suma reprezinta subventii pentru transportul de calatori, pentru sprijinirea producatorilor agricoli, precum si pentru schema de compensare pentru consumul de energie electrica si gaze naturale al consumatorilor noncasnici (3,20 miliarde de lei) care reprezinta 23,2% din total subventii.

Alte cheltuieli au fost de 12,09 miliarde de lei, reprezentând în principal, burse pentru elevi si studenti, sustinerea cultelor, despagubiri civile, sume aferente titlurilor de plata emise de Autoritatea Nationala pentru Restituirea Proprietatilor potrivit Legii nr.165/2013 si a Legii nr.164/2014.

Cheltuielile privind proiectele finantate din fonduri externe nerambursabile (inclusiv subventiile de la Uniunea Europeana aferente agriculturii) au fost de 33,35 miliarde de lei.

Cheltuielile pentru investitii, care includ cheltuielile de capital, precum si cele aferente programelor de dezvoltare finantate din surse interne si externe, au fost în valoare de 74,93 miliarde de lei, în crestere cu 37,9% comparativ cu aceeași perioada a anului precedent, când au fost în valoare de 54,33 miliarde de lei.